

ЗВІТ
про роботу екзаменаційної комісії
з проведення атестації здобувачів ступеня магістра
за освітньою програмою
Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)
спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)

Денна форма навчання

1. Склад екзаменаційної комісії з підсумкової атестації та організація її роботи

Підсумкова атестація здобувачів денної форми навчання за освітнім рівнем «магістр» зі спеціальності *014 Середня освіта. Українська мова і література. Освітньо-професійна програма Середня освіта Українська мова і література. Англійська мова* охоплювала:

1. Кваліфікаційний екзамен із іноземної мови (англійської) та методики її навчання.

2. Захист магістерських робіт з української мови та літератури / комплексний екзамен з української мови і літератури та методики їх викладання.

Для проведення підсумкової атестації згідно з чинними «Положенням про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка» (від 27 листопада 2023 року), «Положенням про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка» (від 25 січня 2021 року) тощо, наказом № 222 від 07.05.2024 року «Про затвердження складу Екзаменаційних комісій для проведення підсумкової атестації випускників денної та заочної форм навчання ОР «Магістр» у 2024 році», наказом № 529 від 27.11.2024 року «Про внесення змін до наказу № 222 від 07.05.2024 року «Про затвердження складу Екзаменаційних комісій для проведення підсумкової атестації випускників денної та заочної форм навчання ОР «Магістр» у 2024 році» були затверджені екзаменаційні комісії в такому складі:

Голова ЕК з підсумкової атестації – Герман В. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури.

Секретар ЕК з підсумкової атестації – Прокопенко М. С., лаборант кафедри української мови і літератури.

Кваліфікаційний екзамен із іноземної мови (англійської) та методики її навчання

Члени комісії:

1. Ключко Л. І., к. філол. н., доцент кафедри іноземних мов.
2. Гуменюк І. Л., к. філол. н., доцент кафедри іноземних мов.

Захист кваліфікаційної роботи

Члени комісії:

1. Громова Н. В., к. пед. н., доцент кафедри української мови і літератури.
2. Рудь О. М., к. філол. н., доцент кафедри української мови і літератури.
3. Кириленко Н. І., к. філол. н., доцент кафедри української мови і літератури.

За період роботи екзаменаційної комісії з 16 грудня 2024 року по 23 грудня 2024 року проведено 2 засідання:

- із складання кваліфікаційних іспитів - 16 грудня 2024 року;
- із захисту кваліфікаційних робіт - 23 грудня 2024 року.

Кваліфікаційні іспити проводилися за таким розкладом:

16 грудня 2024 року – усний кваліфікаційний екзамен із іноземної мови (англійської) та методики її навчання; 23 грудня 2024 року – захист кваліфікаційних робіт з української мови і літератури.

До захисту кваліфікаційних робіт і складання іспиту були допущені 6 студентів денної форми навчання, які повністю виконали навчальний план, про що свідчить наказ № 935-ст від 09.12.2024 року «Про допуск студентів факультету іноземної та слов'янської філології до підсумкової атестації за ОР Магістр денної форми навчання»).

До екзаменаційної комісії завчасно були подані наказ ректора про затвердження персонального складу комісії, затвердження тем кваліфікаційних робіт і рецензентів; розклад роботи комісії, списки студентів, допущених до захисту робіт, зведена відомість, завірена деканом факультету, документація про виконання студентами навчального плану й отримані ними оцінки з теоретичних дисциплін, курсових проектів і робіт, практик тощо протягом усього терміну навчання; залікові книжки (індивідуальні плани), результати наукової (творчої) роботи студентів, допущених до складання підсумкової атестації; екзаменаційні матеріали (екзаменаційні білети, комплексні кваліфікаційні завдання тощо), розроблені відповідно до програм комплексних екзаменів; рекомендація випускової кафедри (витяг з протоколу засідання кафедри), рецензії про кваліфікаційну роботу.

Попередній захист кваліфікаційних робіт відбувся 20 листопада 2024 року (протокол № 5 від 20 листопада 2024 року). Кваліфікаційні роботи були своєчасно перевірені на академічну доброчесність.

Результати досліджень апробовані під час педагогічної практики у середніх навчальних закладах, на міжнародних і всеукраїнських конференціях, у статтях, тезах, матеріалах конференціях, опублікованих у часописах, збірниках тощо.

Необхідна екзаменаційна документація (програма, комплект білетів із іноземної мови (англійської) та методики її навчання) відповідали нормативним вимогам і попередньо були затверджені на засіданні кафедри іноземних мов (протокол № 5 від 6 листопада 2024 року) і завчасно доведені до відома студентів.

Голова і члени ЕК провели консультації, під час яких ознайомили студентів з чинними положеннями про захист магістерських робіт і кваліфікаційні екзамени, з'ясували організаційні питання щодо термінів і порядку проведення захистів магістерських робіт та кваліфікаційних екзаменів. Головою ЕК перевірена документація студентів-випускників; екзаменаційна документація, підготовлена викладачами. Упродовж усього періоду складання випускниками підсумкової атестації деканат здійснював належний контроль за їх ходом, надавав необхідну інформацію і допомогу.

Голова ЕК ознайомила всіх членів комісії з їхніми правами та обов'язками, довела до членів комісії основні завдання та вимоги атестації здобувачів вищої освіти, критерії оцінювання якості підготовки випускників, розклад роботи комісії, захисту кваліфікаційної роботи, забезпечила роботу комісії відповідно до затвердженого розкладу.

Захист кваліфікаційних робіт та екзамен із іноземної мови (англійської) та методики її навчання проведені відповідно до графіку на відкритих засіданнях

екзаменаційної комісії за участю всіх членів і голови комісії. В аудиторії для проведення підсумкової атестації були створені відповідні умови для застосування студентами комп'ютерних технологій.

Результати захисту кваліфікаційних робіт і складання екзамену із іноземної мови (англійської) та методики її навчання обговорювалися на закритому засіданні ЕК й оцінювалися за національною шкалою та ECTS. При визначенні оцінки бралися до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки студентів, урахувалася також думка рецензента. Оцінювання результатів захисту кваліфікаційних робіт здійснювалося в порядку, передбаченому «Положенням про кваліфікаційну роботу у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка» (див. табл. 1):

Таблиця 1

Критерій, за яким оцінюється робота	Максимальна кількість балів
1. Зміст кваліфікаційної роботи:	55
• відповідність змісту роботи завданню та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо її виконання	10
• самостійність вирішення поставленої задачі, виконання розрахунків, таблиць, графічного матеріалу тощо.	15
• наявність елементів наукової (науково-практичної) новизни	10
• використання комп'ютерних технологій для отримання/опрацювання експериментальних результатів	5
• повнота розкриття теми дослідження, відповідність висновків до поставлених завдань	10
• відповідність стандартам оформлення	5
2. Захист кваліфікаційної роботи	45
• доповідь (логічність подання матеріалу; ефективність та доцільність використання ілюстративного матеріалу, його якість; культура мовлення доповідача)	15
• обговорення роботи: вільне володіння проблематикою дослідження, вміння вести наукову дискусію та відстоювати власну точку зору, чіткість та лаконічність відповідей на поставлені запитання та ін.	30
Усього:	100

2. Результати атестації із кваліфікаційного іспиту із іноземної мови (англійської) та методики її навчання

Якість підготовки здобувачів вищої освіти

Кваліфікаційний іспит із іноземної мови (англійської) складали 6 студентів денної форми навчання. Іспит відбувся 16 грудня 2024 року. Екзаменаційний білет охоплював три питання:

1. Відповідь на питання з методики викладання іноземних мов.
2. Бесіда за розмовною темою.
3. Наукова доповідь з магістерської роботи англійською мовою.

Метою першого завдання було визначити рівень володіння базовими знаннями щодо методів викладання англійської мови та аналізу наукових підходів найвідоміших методистів-лінгвістів світу.

Друге завдання спрямоване на визначення рівня розвитку вмінь усного підготовленого мовлення. Магістрантам пропонувалося висловити свою точку зору з певної проблеми та обґрунтувати її, ефективно використовуючи відповідні мовні звороти. Об'єкт оцінювання складали такі параметри мовлення студентів, як змістовність, аргументованість, відповідність мовній системі та мовленнєвій нормі, стилістична адекватність, насиченість мовним матеріалом за програмою курсу навчання.

Теми для обговорення охоплювали соціально-політичні, культурні тенденції сьогодення (глобалізація та локалізація, формування національної ідентичності націй, гендерна політика), найважливіші проблеми України, Великобританії, США, Європейського Союзу, питання виховання моральних якостей і розвитку особистісного потенціалу людини засобами іноземної мови, самовдосконалення професійно-педагогічної компетентності вчителя іноземних мов тощо. Усі студенти продемонстрували достатній рівень розвитку вмінь усного мовлення.

Приклади тем: Higher Education in the USA vs Higher Education in Ukraine; The Restructured System of Higher Education in Ukraine: the Way I see it; The Student of the 21st Century – His Needs, Goals, Priorities, Values; The Theory of Multiple Intelligence: the Ways to Apply It; A Profile of a Charismatic Teacher; The Cultural Values the British, the Americans and the Ukrainians Live By; What Identifies our Nation as the Ukrainians; Globalization: its Challenges for Ukraine.

Аналіз результатів показав, що вдосконалення потребують такі аспекти мовлення студентів:

- 1) емоційність мовлення, яка в більшості випадків проявляється лише на фонетичному рівні, а не за допомогою граматичних і лексичних засобів;
- 2) ідіоматичність мовлення, оскільки має місце тенденція використовувати конструкції, не характерні для мовлення носіїв мови;
- 3) фонетичний аспект мовлення студентів.

Мета третього завдання – наукова доповідь – визначити рівень підготовленості магістерської роботи англійською мовою. Зазначене завдання передбачало висвітлення мети, основних завдань, об'єкта, предмета, теоретичного і практичного значення, а також основних результатів дослідження.

Достатньо ґрунтовні відповіді продемонстрували Коцаревська Дар'я (93 А «відмінно»), Бережний Назар (90 А «відмінно»), Княгницька Катерина (90 А «відмінно»), Грицай Єлизавета (91 А «відмінно»).

Гарний рівень знань продемонстрували Андрійченко Софія (74 С «добре»); достатній – Будко Маргарита (66 D «задовільно»).

У цілому іспит виявив, що, незважаючи на висловлені зауваження, рівень розвитку мовленнєвих і професійних умінь студентів-випускників є достатнім. Загальні результати комплексного іспиту представлено в табл. 2:

Таблиця 2

**Результати усного кваліфікаційного іспиту
із іноземної мови (англійської) та методики її навчання**

№ з/п	Показники	Числові значення	Примітка
1.	Загальна кількість здобувачів, осіб з них допущено до державної атестації осіб, %	6	
2.	Кількість та частка (%) здобувачів, які: а) захистили ДР з оцінками: - «відмінно» - «добре» - «задовільно» - «незадовільно» б) склали державний іспит з оцінками: - «відмінно» - «добре» - «задовільно» - «незадовільно»	4 (66,7 %) 1 (16,7 %) 1 (16,6 %) -	
3.	Середній бал державної атестації	84 бали	
4.	Кількість та частка (%) випускників, яких рекомендовано до аспірантури		
5.	Кількість та частка (%) дипломних робіт: - з використанням ІТ; - рекомендованих екзаменаційною комісією до впровадження; - захищених на підприємствах та в НДІ		
6.	Кількість дипломних робіт, які захищені іноземною мовою (англійською, німецькою, французькою)		

3. Результати атестації із захисту кваліфікаційних робіт з української мови і літератури та методики їх навчання

Якість підготовки здобувачів вищої освіти

Підсумкова атестація випускників освітньо-професійної програми Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) передбачає захист кваліфікаційної роботи з методики навчання української мови та методики навчання української літератури.

До захисту було представлено 6 робіт (4 роботи – методика навчання української мови; 2 роботи – методика навчання української літератури. Захист кваліфікаційних робіт відбувся згідно з розкладом 23 грудня 2024 року.

Тематика робіт різноманітна і стосується різних галузей лінгвістичної, літературознавчої та лінгвометодичної науки. Назви робіт відповідають їх змісту. Кваліфікаційні роботи відзначалися оригінальністю, чітким обґрунтуванням методології наукового пошуку. Здобувачі освіти продемонстрували свої знання, уміння, навички та сформовані загальні та професійні компетентності.

Усі роботи пройшли перевірку на академічний плагіат, звіт про перевірку в системі StrikePlagiarism у форматі *.pdf додано до кожної роботи.

Результати перевірки кваліфікаційних робіт на академічну доброчесність такі:

262 група			
Перевірка на унікальність			
		КП 1	КП 2
1.	Андрійченко Софія Євгенівна	28.2%	15.9%
2.	Бережний Назар Олегович	11.6%	2.3%
3.	Будко Маргарита Юріївна	8%	1.2%
4.	Грицай Єлизавета Олегівна	22%	7.4%
5.	Княгницька Катерина Євгенівна	20%	5.1%
6.	Коцаревська Дар'я Юріївна	20.7%	8%

Обґрунтування допуску до захисту

магістерської роботи «Інтерактивні технології навчання на уроках української мови під час вивчення синтаксису у старшій школі» студентки II курсу спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова та література. Англійська мова) ОР Магістр

Андрійченко Софії Євгенівни

Відповідно до «Положення про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка», що ухвалено рішенням вченої ради університету (протокол № 4 від 27 листопада 2023 року), п. 5.7: кваліфікаційні роботи, які мають КП2 (коефіцієнт подібності) від 11 до 40%, приймаються до захисту після обґрунтування науковим керівником. Згідно з положенням допускається запозичення (до 35%) у випадку, якщо кваліфікаційна робота виконується на основі попередньо захищеного студентом дослідження.

У роботі здобувачки освіти Андрійченко (Провозьон) Софії Євгенівни КП2 становить 15,9%. Загальний відсоток запозичень складає 28,17% з них 21,42% здійснено з роботи «Інтерактивні технології навчання на уроках української мови під час вивчення синтаксису в 7 класі», яка була виконана цією студенткою та представлена на Конкурсі студентських наукових робіт СумДПУ ім. А.С. Макаренка, що проходив у лютому-березні 2023 року. Враховуючи те, що кваліфікаційна робота є логічним продовженням представленого на конкурсі дослідження, а обсяг запозичень з неї не перевищує 35% від загального обсягу роботи, виявлені системою StrikePlagiarism фрагменти, не вважаються плагіатом.

Враховуючи зазначене обґрунтування, кількість плагіату у роботі «Інтерактивні технології навчання на уроках української мови під час вивчення синтаксису у старшій школі» Андрійченко (Провозьон) Софії Євгенівни не перевищує допустимих норм. Отже, робота може бути допущена до захисту.

Кваліфікаційна робота **Андрійченко Софії Євгенівни «Інтерактивні технології навчання на уроках української мови під час вивчення синтаксису в старшій школі»** представляє дослідження особливостей та перспектив використання інтерактивних технологій на уроках української мови під час вивчення синтаксису.

У першому розділі розглянуто теоретичні засади інтерактивного навчання, проаналізовано потрактування ключових понять, пов'язаних з інтерактивними технологіями, наведено їх класифікацію, окреслено особливості та оптимальні умови впровадження технологій інтерактивного навчання на уроках української мови.

У другому розділі проаналізовано чинні підручники та нормативно-правову базу для 5-11 класів в аспекті інтерактивного навчання синтаксису, досліджено рівень насиченості допоміжних навчальних матеріалів з теми «Синтаксис» інтерактивними технологіями.

У третьому розділі представлено комплекс інтерактивних вправ з теми «Синтаксис» для застосування на уроках української мови в старших класах, проведено порівняльне дослідження співвідношення рівнів успішності учнів при вивченні синтаксичних тем при використанні традиційного підходу, а також за умови активного застосування інтерактивних технологій. Загальні висновки корелюють із поставленими завданнями наукового дослідження, що виходять із мети.

Актуальність теми кваліфікаційної магістерської роботи **Бережного Назара Олеговича «Методика роботи над створенням есе на уроках української мови в старшій школі»** і доцільність її розроблення зумовлена значними викликами, що постали перед освітнім процесом через пандемію та війну в Україні. Нагальною стає проблема забезпечення якісного викладання шкільних предметів, зокрема української мови, яка потребує формування в учнів аналітичного та критичного мислення, здатності оперувати великим

обсягом інформації й висловлювати власну думку. Особливо важливим є розвиток умінь критичного осмислення тексту, аналізу його структури, формулювання та аргументації власної позиції. Зважаючи на освітні втрати, спричинені війною, питання підготовки вчителів української мови до формування ключових компетентностей учнів набуває особливої ваги. Результати міжнародного дослідження PISA-2022 засвідчують зниження середніх показників українських школярів, що підкреслює труднощі в роботі з інформацією, розрізненні фактів від суб'єктивних суджень і формулюванні думок. Це підтверджує необхідність розробки ефективних методів, які підвищать мотивацію до читання, розвиток мовнокомунікативних умінь та здатності висловлювати свої думки у формі аргументованого письмового тексту. Необхідність дослідження методики роботи над створенням есе на уроках української мови обґрунтовується рядом нормативних документів, серед яких Цілі сталого розвитку щодо забезпечення якісної освіти, заснованої на інклюзії та рівності доступу (2015), а також Стратегія розвитку читання до 2032 року (2023). Упровадження есе як навчального жанру сприяє розвитку критичного мислення, рефлексивних навичок та культури роботи з текстом, забезпечуючи учнів важливими соціально значущими компетентностями.

Магістрант реалізував мету роботи, дослідивши змістове та методичне забезпечення формування культури роботи з текстом есе в учнів середньої і старшої школи на уроках української мови. Розв'язано низку завдань: проведено аналіз міжнародного дослідження якості освіти PISA-2022 у контексті формування культури роботи з текстом серед учнів; досліджено на основі нормативних документів та наукових праць сутність поняття «культура роботи з/над текстом есе»; розглянуто теоретичні та практичні аспекти формування культури роботи з/над текстом есе в учнів середньої та старшої школи на уроках української мови; розроблено комплекс вправ і завдань, спрямованих на розвиток культури роботи учнів з/над текстом есе, з урахуванням наукових підходів та національних освітніх ініціатив.

Кваліфікаційна робота **Будко Маргарити Юріївни «Формування культурологічної компетентності старшокласників на уроках української мови»** розкриває тему формування культурологічної компетентності у молодого покоління, що є надзвичайно важливим завданням сьогодні. Відродження, збереження та популяризація української мови та культури є критично актуальними питаннями, цим і підтверджується актуальність дослідження.

У першому розділі висвітлено теоретичні основи поняття культури і культурологічної компетентності в контексті вивчення української мови. Підкреслено важливу роль цієї компетентності у сучасному викладанні української мови, її сприяння кращому засвоєнню культурного контексту. Використання інтерактивних підходів, таких як колективні дискусії, робота з текстами та мультимедійні матеріали, дозволяє активізувати участь учнів у навчальному процесі. Опанування мови як носія культури зміцнює

національну ідентичність, сприяє міжкультурному діалогу і підтримує духовні цінності.

У другому розділі розглянуто основні методичні підходи до формування культурологічної компетентності та проаналізовано використання інтерактивних методів та ігрових технологій у формуванні культурологічної компетентності старшокласників на уроках української мови.

У третьому розділі представлено перелік вправ, спрямованих на формування культурологічної компетентності. Застосування таких методів, як групова робота, рольові ігри, дебати й квести, сприяє глибшому розумінню учнями української культури, історії та мови. Методика дискусійних питань допомагає учням розвивати навички критичного мислення та вдосконалювати комунікацію. Обговорення різних поглядів стимулює аналіз інформації, сприяє усвідомленню культурної ідентичності та навчає аргументовано висловлювати власну думку. Рольові ігри особливо допомагають учням відчувати себе частиною культурного контексту, активізуючи їх критичне мислення та емоційну залученість.

Актуальність теми кваліфікаційної магістерської роботи **Грицай Єлизавети Олегівни «Формування граматичної компетентності старшокласників на уроках української мови»** визначається спрямованістю освітнього процесу на формування та розвиток ключових і предметних компетентностей кожного учня. Саме компетентнісний підхід сприяє пошуку нових підходів, методів і форм у вивченні української мови.

Формування граматичної компетентності старшокласників є одним із ключових завдань сучасної шкільної мовної освіти. Саме в цей період «учні обирають майбутню професію, активно готуються до вступу у вищі навчальні заклади, де вміння коректно формулювати та викладати свої ідеї, висловлювати свої думки має вирішальне значення».

Магістранткою здійснено педагогічне дослідження із застосуванням методу анкетування, тестування та спостереження, що дозволило з'ясувати рівень сформованості граматичної компетентності учнів старших класів. Для цього розроблено анкету, тестові завдання, які застосовувалися на початковому і завершальному етапах емпіричного дослідження. З метою підвищення рівня сформованості граматичної компетентності старшокласників Є. Грицай запропонувала авторську систему вправ і завдань, розроблену на основі поетичних текстів Лесі Українки і Ліни Костенко. Методичний інструментарій, запропонований у кваліфікаційній роботі магістранткою, апробований в Комунальній установі Сумська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №24 на уроках української мови в 11 класі під час вивчення порівняння та порівняльних конструкцій. За допомогою статистичного методу здійснено кількісний і якісний аналіз результатів анкетування, тестування, що дозволило зібрати й опрацювати інформацію про рівень сформованості в старшокласників граматичної компетентності та ефективність упровадження авторської системи вправ і завдань.

Актуальність дослідження **Княгиницької Катерини Євгенівни** *«Творчість В. Стуса в контексті дисидентства: особливості вивчення в старших класах»* зумовлена викликами, що постали перед освітнім процесом через пандемію та війну в Україні. Нагальною стає проблема забезпечення якісного викладання шкільних предметів, зокрема української літератури, яка потребує формування в учнів аналітичного та критичного мислення, здатності оперувати великим обсягом інформації й висловлювати власну думку. Особливо важливим є сприймання літературних творів, встановлення взаємозв'язку з сучасними реаліями, аналіз прочитаного.

Аналіз творчості В. Стуса, особливостей вивчення постаті митця у старших класах засвідчують те, що необхідно більше часу виділяти вивченню тем у школах, зокрема звернути увагу на 10-11 класи. Адже школярі у старших класах здатні самостійно оцінювати творчість поетів, виокремлювати важливі й другорядні моменти.

Тема кваліфікаційної магістерської роботи **Коцаревської Дар'ї Юріївни** *«Формування цілісної картини розвитку української літератури в процесі вивчення творчості О. Забужко в старших класах»* є актуальною з огляду на недостатню кількість спеціальних методичних праць, які б розкривали порушену проблему. Формування цілісної картини розвитку української літератури є одним із ключових завдань сучасної шкільної літературної освіти. Нагальною є потреба методичних розробок, присвячених вивченню нинішнього стану мистецтва художнього слова в старших класах, зокрема постмодернізму як одного із найяскравіших літературних явищ останніх десятиліть ХХ – початку ХХІ століття. Доцільним є вивчення української постмодерної літератури на основі прози О. Забужко, чий творчий доробок відображає ключові риси сучасного літературного процесу. Ураховуючи відсутність наукових робіт методичного спрямування, присвячених вивченню прози О. Забужко в контексті української літератури постмодернізму в старших класах закладів загальної середньої освіти, розроблення теми кваліфікаційного магістерського дослідження є доцільним.

У Розділі 1 окреслено літературознавчу базу вивчення української постмодерністської літератури в старшій школі, схарактеризовано методику навчання української постмодерної літератури в 11 класі закладів загальної середньої освіти; у Розділу 2 розкривається методичний інструментарій учителя-словесника у процесі навчання української постмодерної літератури на основі прози О. Забужко; у Розділі 3 досліджується відображення тенденцій сучасного літературного процесу у творчості О. Забужко, аргументується доцільність вивчення прози письменниці як засобу формування читацької компетентності одинадцятикласників.

Загалом магістерські дослідження виконані відповідно до вимог, на високому науково-методичному рівні. Відчувається, що стан написання робіт контролювався науковими керівниками упродовж навчального усього

терміну курівництва. Рецензії схвальні. Усі студенти мають належну кількість апробацій на міжнародних і всеукраїнських конференціях.

До типових недоліків варто віднести подекуди заміну наукового стилю викладу публіцистичним, наявність у роботі незначних стилістичних та друкарських огріхів, що не знижують загальної цінності досліджень.

Виступи-захисти магістрантів відзначалися оригінальністю, лаконічністю, достатністю, конструктивністю, науковим підходом. Під час доповіді студенти чітко аргументували вибір теми дослідження, її актуальність, довели необхідність проведення наукового пошуку, лаконічно висвітлили основні результати. Сам захист свідчив про високий рівень розуміння лінгвістичної проблематики, предмета дослідження.

Захист магістерських робіт, який відбувся у діловій, дружній, доброзичливій, діалоговій, творчій атмосфері, засвідчив сформовані вміння студентів-випускників вести науковий пошук, високий рівень культури наукового мислення, набуття багатьох навичок творчої діяльності.

Магістерські роботи були оцінені таким чином:

1.	Андрійченко Софія Євгенівна	90 А відмінно
2.	Бережний Назар Олегович	86 В добре
3.	Будко Маргарита Юріївна	75 С добре
4.	Грицай Єлизавета Олегівна	91 А відмінно
5.	Княгницька Катерина Євгенівна	90 А відмінно
6.	Коцаревської Дар'я Юріївна	92 А відмінно

Кількісні результати захисту дипломних робіт подані в табл. 4.

Таблиця 4

Результати захисту магістерських робіт з української мови

№ з/п	Показники	Числові значення	Примітка
1.	Загальна кількість випускників, осіб з них допущено до державної атестації осіб, %	6	
2.	Кількість та частка (%) випускників, які: а) захистили ДР з оцінками: - «відмінно» - «добре» - «задовільно» - «незадовільно» б) склали державний іспит з оцінками: - «відмінно» - «добре» - «задовільно»	4(67,7 %) 2(33,3 %)	

	- «незадовільно»		
3.	Середній бал державної атестації	87 балів	
4.	Кількість та частка (%) випускників, яких рекомендовано до аспірантури		
5.	Кількість та частка (%) дипломних робіт: - з використанням ІТ; - рекомендованих експертною комісією до впровадження; - захищених на підприємствах та в НДІ	6 (100 %)	
6.	Кількість дипломних робіт, які захищені іноземною мовою (англійською, німецькою, французькою)		

Якісні результати захисту магістерських робіт подані в табл. 5.

Таблиця 5

Якісні результати захисту кваліфікаційних робіт

№	Показники	Кількість	%
1.	Кількість робіт з реальним впровадженням (наявність відки про впровадження у практику роботи загальноосвітньої школи)	3	50%
2.	Кількість робіт, рекомендованих до впровадження		
3.	Кількість робіт, за результатами яких є публікації	6	100
4.	Кількість робіт, за результатами яких є виступи на конференціях	6	100
5.	Кількість робіт, що супроводжувалися на захисті електронними презентаціями	6	100
6.	Кількість випускників, рекомендованих до вступу в аспірантуру		
7.	Кількість дипломів з відзнакою	3	50

4. Висновки і пропозиції

Пропозиції з метою подальшого вдосконалення якості магістерської підготовки і роботи ЕК

Аналіз захисту кваліфікаційних робіт дає можливість акцентувати увагу на окремих недоліках:

- магістерські роботи необхідно подавати вчасно – за 10 днів до їх захисту;
- назва роботи не завжди містить проблему, яку важливо дослідити;
- актуальність теми не достатньою мірою доведена у вступі й в основній частині;

- подеколи мета дослідження сформульована абстрактно, не відбиває специфіки об'єкта і предмета дослідження, ототожнюється з одним із завдань дослідження;

- кінцевий результат не завжди відповідає меті дослідження, висновки не повною мірою відповідають поставленим завданням;

- поверхово сформульовано наукову новизну, теоретичне і практичне значення отриманих результатів; новизна підміняється актуальністю, теоретичною або практичною значущістю дослідження; немає зв'язку між новими результатами й тим, що було одержано попередньо; новизна приписується вже відомим фактам або явищам; положення новизни формулюються як анотація;

- методи дослідження інколи пропонуються без належного обґрунтування; не звертається увага на методи теоретичного плану, за допомогою яких опрацьовується наукова та науково-методична література;

- аналіз наукових досліджень у першому розділі інколи нагадує реферат і не відображає особистості виконавця;

- існує двозначність у розумінні термінів, якими автор оперує в дослідженні;

- в основному тексті іноді немає посилань на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичено матеріал;

- список використаних джерел не завжди оформлений з дотриманням чинних стандартів;

- у деяких роботах наявні граматичні, пунктуаційні, технічні помилки.

Завідувачеві кафедри пропонується звернути увагу й посилено контролювати:

- спрямування кваліфікаційної роботи на виконання пріоритетних завдань фахової підготовки вчителя-словесника;

- актуальність тематики кваліфікаційних робіт;

- глибину і об'єктивність рецензій на магістерські роботи відсутність зауважень і рекомендацій вказує на поверхове рецензування роботи.

Науковим керівникам ретельніше звертати увагу на:

- формулювання тем досліджень;

- підготовку змістового наповнення вступу, висновків, поняттєво-категорійного апарату дослідження;

- актуальність теми, її відповідність сучасному стану філологічної /педагогічної науки та перспективам її розвитку;
- культуру цитування і бібліографічного опису використаних джерел;
- якість роботи з лексикографічними джерелами;
- узагальнення результатів виконаної роботи, їх обґрунтування, висновки і практичні рекомендації.
- на мовно-технічне оформлення робіт;
- підготовку студентами конкретних рекомендацій щодо використання отриманих у дослідженнях результатів у практичній діяльності педагогів;
- підготовку студентів до наукової дискусії, конструктивного діалогу;

Викладачам кафедри:

- у процесі викладання особливу увагу приділяти розвитку вмінь студентів висловлювати власну думку щодо фахових проблем;
- систематично ознайомлювати студентів з передовим педагогічним досвідом, новітніми інтерактивними технологіями;
- посилити практичну спрямованість і професійну орієнтованість навчальних курсів, удосконалювати форми контролю;
- посилити вимогливість до формування умінь професійної роботи з науковим, художнім, публіцистичним текстом (умінь здійснювати компетентний переказ, професійний коментар тощо) та науково-критичною літературою;

Керівництву факультету іноземної та слов'янської філології:

- для захисту кваліфікаційних робіт бажано увести до складу комісії зовнішнього стейкхолдера, що додатково забезпечить об'єктивність оцінювання та дозволить виявити сильні чи слабкі місця в реалізації ОП;
- посилити наукову співпрацю з вищими навчальними закладами з метою набуття якісного досвіду підготовки магістрів;
- магістерські роботи, що мають вагоме теоретичне і практичне значення, рекомендувати до опублікування у вигляді окремих посібників методичного спрямування для вчителів-словесників.

Висновки

На факультеті були створені всі умови, які забезпечили роботу екзаменаційної комісії з підсумкової атестації. Екзаменатори виявили фахову принциповість, вимогливість у ставленні до здобувачів, поєднану з доброзичливістю й тактовністю. Робота членів і секретаря ЕК була якісною, чіткою, злагодженою.

Аналіз результатів захистів кваліфікаційних робіт і усних кваліфікаційних іспитів засвідчує, що викладачі Сумського ДПУ імені А. С. Макаренка здійснюють магістерську підготовку відповідно до нормативних вимог, спрямовують магістерську підготовку на формування у здобувачів загальних та фахових компетентностей майбутнього вчителя української мови і літератури.

Узагальнення пропозицій екзаменаційних комісій та аналіз результатів захистів кваліфікаційних робіт свідчить про те, що загалом теми робіт

актуальні, захищені роботи виконані здобувачами самостійно; керівництво кваліфікаційними роботами здійснювали провідні вчені університету; результати, отримані у ході виконання робіт, рекомендовані екзаменаційними комісіями до впровадження в освітню практику.

Здобувачі продемонстрували високий і достатній рівень філологічної та методичної підготовки, володіють достатнім рівнем професійних компетенцій.

Кадровий потенціал випускової кафедри, навчальна база університету загалом дозволяють забезпечити якісну підготовку магістрів за ОП Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) і присвоїти здобувачам кваліфікацію магістра середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література), вчителя української мови і літератури, вчителя англійської мови.

Погоджено на заключному засіданні екзаменаційної комісії (протокол № 2 від 23 грудня 2024 року).

Голова екзаменаційної комісії _____

Вікторія ГЕРМАН

Ознайомлені:

Завідувач кафедри української мови і літератури _____

Вікторія ГЕРМАН

Декан факультету _____

Лариса КЛОЧКО

іноземної та слов'янської філології